

Čís. 13190.

Proti opatření soudu, jež bylo vydáno za nesporného řízení, by je účelně připravilo nebo by se vyšetřily okolnosti, jež má soud podle svého právního názoru za rozhodné, — není samostatného opravného prostředku. Dovolací rekurs jest tu odmítnouti, třebaže rekursní soud rekurs vyřídil a považoval ono opatření za správné.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1934, R I 1311/33.)

Firma T. opověděla k rejstříku zápis prokury Osvalda T-a. Rejstříkový soud vrátil žadatelce podání, by je doplnila doklady o státní příslušnosti prokuristy. Rekursní soud k rekursu firmy T. napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs firmy T.

Důvody:

Dovolací rekurentka požádala o zápis prokury Osvalda T-a ve firemním rejstříku. O tomto návrhu soud první stolice nerozhodl ve věci, nýbrž vrátil podání žadatelce, by je doplnila doklady o státní příslušnosti jmenovaného prokuristy. Do takového opatření soudu, které je vydáno za řízení, by je účelně připravilo neb aby se vyšetřily okolnosti, jež má soud podle svého právního názoru za rozhodné, není však podle §§ 35, 34 zákona ze dne 19. června 1931 čís. 100 sb. z. a n. (obdob. § 34 cit. zák. a §§ 85, 186 c. ř. s.) samostatný opravný prostředek přípustný, na čemž nic nemění okolnost, že rekursní soud rekurs vyřídil a považoval ono opatření za správné. Tímto opatřením se soudy nikterak nedopustily nezákonnosti, takže by tu nebylo ani podmínek § 46 nesp. zák. Dovolací rekurentce je ponecháno na vůli, by vyvolala rozhodnutí nižších soudů ve věci buď tím, že příkazu, který považuje za bezpodstatný, nevyhoví, nebo že své stanovisko ihned soudu oznámí. Teprve, až bude vydáno vyřízení ve věci, bude lze jeho správnost a tedy po případě i nutnost onoho doplnění přezkoumati cestou stolic.

Čís. 13191.

Zákonu jest cizí instituce projednávatele pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1934, R I 1318/33.)

Pozůstalostní soud vzal na vědomí prohlášení Dr. Rudolfa M-a, že přijímá úřad projednávatele pozůstalosti, a poukázal dědičku Emu L-ovou, že jest vázána testamentárním ustanovením projednávatele pozůstalosti. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že zrušil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle posledního pořízení ustanovil zůstavitel Dr. Rudolfa M-a vykonavatelem poslední vůle a projednávatelem pozůstalosti. Jde nyní o to, má-li ustanovení projednávatele pozůstalosti posledním pořízením vůbec právní význam v pozůstalostním řízení a zda jest závazným pro pozůstalostní soud a dědice. Zodpověděly-li nižší soudy otázku kladně, třebas ne ve stejném rozsahu, nelze rozhodnutí jejich ušetřiti výtky nezákonnosti s hlediska § 46 odst. (2) zák. čís. 100/31 sb. z. a n. Zákon zná instituci vykonavatele poslední vůle (§ 816 obč. zák. a §§ 80 a 164 nesp. pat.) a vybavil ho i určitými právy a povinnostmi. Naproti tomu nezná platný zákon (obecný zákoník občanský a předpisy nesporného patentu jakož i zák. č. 100/1931 sb. z. a n.) vůbec instituci projednávatele pozůstalosti ve smyslu uvedeném nižšími soudy a jest podle platných předpisů zákona projednávání pozůstalosti věcí soudu. Zákon nevybavil také projednávatele pozůstalosti jako takového právy pro pozůstalostní řízení. Pojem projednávatele vyskytuje se jen ojedinele v zákoně, a to ve čl. XX uvoz. zák. k c. ř. s. jako zástupce stran před bursovním rozhodčím soudem. Z ustanovení tohoto nelze však pro souzený případ nic vytěžiti. Nebyla-li však zákonem zřízena instituce projednávatele pozůstalosti pro pozůstalostní řízení s určitými právy a povinnostmi, nemohlo ani zřízení projednávatele pozůstalosti posledním pořízením založiti pro osobu ustanovenou projednávatelem pozůstalosti právní instituci vybavenou právy v pozůstalostním řízení. Neboť, třebaže jest podle § 817 obč. zák. dbáti toho, by vůle zůstavitelova byla splněna, má se tak státi jen, pokud to zákon připouští. Nelze však splniti vůli zůstavitele v tom směru, by třetí jím určená osoba byla projednávatelem pozůstalosti, ano, jak bylo již shora řečeno, jest podle smyslu zákona projednání pozůstalosti věcí soudu a stranám jest jen v § 29 nesp. pat. dovolena určitá účast na projednání pozůstalosti. Vnutiti straně pro výkon tohoto práva zástupce posledním pořízením ve formě (v osobě) projednávatele pozůstalosti, odporovalo by zásadě § 79 odstavec první nesporného patentu. Správnost tohoto názoru uznává výslovně i nauka (Ehrenzweig, Erbrecht, str. 445, Krasnopolski, str. 321, pozn. 2 a Rintelen, str. 72). Usnesení nižších soudů jsou tudíž, pokud vzala prohlášení Dr. M-a, že přijímá úřad projednávatele pozůstalosti, na vědomí a pokud vyslovila závaznost dědičky na jeho testamentární ustanovení tímto projednávatelem, v odporu se zákonem, neboť nemají v něm vůbec oporu.

Čís. 13192.

Účastníci rozvrhového řízení mohou odporovati příkázání pohledávky co do její jsoucnosti, její výše nebo jejího pořadí i z důvodů, které povinný při zřízení zástavního práva nebo později neuplatňoval, třebaže knihovní zápis nabyt formálně právní moci.

Ve zpětvzetí námitek proti směnečnému platebnímu příkazu indosantem nelze spatřovati ratihabici (dodatečné zmocnění) směnečného